શા માટે અલ્લાહ પોતાના બંદાઓને અઝાબ આપે છે, જ્યારે તેઓ તેના પર ઈમાન ધરાવતા નથી?

આપણે ઈમાન અને સૃષ્ટિના પાલનહાર સામે ઝૂકવું આ બંને વચ્ચે તફાવત કરવો જોઈએ.

સૃષ્ટિના પાલનહાર, જે હકદાર છે અને જેની કોઈ ઉપેક્ષા કરી શકતું નથી તે છે તેમની એકતાને આધીન થવું અને તેમની સાથે ભાગીદાર બનાવ્યા વિના તેમની એકલાની ઉપાસના કરવી, અને એ હકીકતને આધીન થવું કે તે એકલા જ સર્જનહાર છે જેની સાર્વભૌમત્વ અને તમામ બાબતો છે, આપણે આ સ્વીકારીએ કે નહીં. આ માન્યતાની ઉત્પત્તિ છે, જે શબ્દો અને કાર્યોથી પૂર્ણ થવી જોઈએ અને આપણી પાસે બીજો કોઈ વિકલ્પ નથી. આના પ્રકાશમાં, માણસની ગણતરી કરવામાં આવશે અને સજા કરવામાં આવશે.

સ્વીકારનું વિરુદ્ધ અપરાધ છે.

"શું અમે મુસલમાનો પાપીઓ જેવા કરી દઇશું" [૩૧૮]. (અલ્ કલમ: ૩૫).

અને જુલમ તે છે કે વિશ્વના પાલનહાર સાથે ભાગીદારો અથવા પ્રતિસ્પર્ધીઓને જોડવામાં આવે.

"... ખબરદાર ! (આ બધી વાતો) જાણતા હોવા છતાંય અલ્લાહની સાથે બીજાને ભાગીદાર ન બનાવશો" [૩૧૯]. (અલ્ બકરહ: ૨૨).

"જે લોકો ઈમાન ધરાવે છે અને પોતાના ઈમાનની સાથે શિર્ક નથી કરતા, આવા જ લોકો માટે સલામતી છે, અને તે જ સત્ય માર્ગ પર ચાલી રહ્યા છે" [૩૨૦]. (અલ્ અન્આમ: ૮૨).

ઈમાન એ ગેબ સાથે સંબંધિત એક મુદ્દો છે, જેમાં અલ્લાહ તેના ફરિશ્તાઓ, તેના પુસ્તકો, તેના પયગંબરો અને અંતિમ દિવસ તેમજ અલ્લાહના હુકમ અને પૂર્વનિર્ધારિત સાથે સ્વીકાર અને સંતુષ્ટ રહેવાની જરૂર છે.

"ગામવાસીઓ કહે છે કે અમે ઇમાન લાવ્યા, તમે કહી દો કે (બરેખર) તમે ઇમાન નથી લાવ્યા, પરંતુ તમે એવું કહો કે અમે મુસ્લિમ બની ગયા છે, જો કે હજૂ સુધી તમારા હૃદયોમાં ઇમાન પ્રવેશ્યુ જ નથી, તમે જો અલ્લાહ અને તેના પયગંબરનુ અનુસરણ કરવા લાગશો તો અલ્લાહ તમારા કર્મો માંથી કંઇ પણ ઓછું નહી કરે. નિ:શંક અલ્લાહ માફ કરનાર, દયાળુ છે" [૩૨૧]. (અલ્ હુજુરાત: ૧૪).

અગાઉના ઉચ્ચ આયતો સૂચવે છે કે ઈમાન એ ઉચ્ચ સ્તર છે, જે સ્વીકૃતિ અને સંતોષનો સંદર્ભ આપે છે, ઈમાનને ડિગ્રી અને સ્તર હોય છે અને તે વધે છે અને ઘટે છે. માણસની ક્ષમતા અને અદ્રશ્ય ગેબને સમજવાની તેના હૃદયની તૈયારી એક વ્યક્તિથી બીજામાં બદલાય છે, લોકો

સૌંદર્ય અને ભવ્યતાના લક્ષણો અને તેમના પાલનહાર વિશેના તેમના જ્ઞાનની તેમની સમજણની હદમાં ભિન્ન છે.

આમ, માણસને ગેબની બાબતો પ્રત્યેની તેની નીચી સમજ અથવા તેની સંકુચિત માનસિકતા માટે સજા કરવામાં આવશે નહીં; જો કે, અલ્લાહ તેને લઘુત્તમ સ્વીકૃત સ્તર માટે જવાબદાર ઠેરવશે જે તેને જહન્નમની હંમેશાવાળી આગથી બચાવી શકે. અલ્લાહની એકતા સમક્ષ પોતાનું માથું જુકાવી દેવું જોઈએ; કારણકે તે જ સૃષ્ટિ અને દરેક વસ્તુનો સર્જક છે અને દરેક વસ્તુ તેની આધીન છે, જેથી ફક્ત તેના એકલાની જ ઈબાદત કરવામાં આવ, તેની સમક્ષ માથું જુકાવી દેવાના કારણે તે જેના પ્રત્યે ઈચ્છે તેના ગુનાહો (પાપો) ને માફ કરી દે છે. માણસ માટે બીજી કોઈ અધિકાર નથી, તે કયાં તો ઈમાન તે કામયાબી છે અને કુફ્ર અને નુકશાન છે; તે બંને માંથી કોઈ એક વસ્તુ હોવી જોઈએ.

"નિ:શંક અલ્લાહ તઆલા પોતાની સાથે ભાગીદાર ઠેરવનારને માફ નથી કરતો અને તે સિવાયના જે ગુનાહ હશે જેને ઇચ્છશે તેને માફ કરી દેશે, અને જે અલ્લાહ તઆલા સાથે શિર્ક કરશે, તો તેણે ઘણું જ મોટું પાપ અને જુઠાણું ઘડ્યું" [૩૨૨].

ઈમાન એ ગેબ સાથે સંબંધિત એક મુદ્દો છે અને તે અદ્રશ્ય જાહેર થયા પછી અથવા કયામતની નિશાનીઓ દેખાય ત્યારે તે બંધ થઈ જાય છે. (અન્ નિસા: ૧૭૦).

"... જે દિવસે તમારા પાલનહારની કોઇ મોટી નિશાની આવી પહોંચશે, કોઇ એવા વ્યક્તિનું ઈમાન લાભ નહી પહોંચાડી શકે, જે પહેલાથી ઈમાન નથી ધરાવતો, અથવા તો તેણે પોતાના ઈમાન લાવ્યા પછી કોઇ સત્કાર્ય ન કર્યું હોય ..." [૩૨૩]. (અલ્ અન્આમ: ૧૫૮).

જો માણસ સત્કાર્યો કરીને અને તેની નેઅમતોમાં વધારો કરીને તેના ઈમાનનો લાભ મેળવવા માંગતો હોય, તો તેણે આ કયામતના દિવસ પહેલા અને ગેબના કાર્યોના જાહેર થતા પહેલાં કરવું જોઈએ.

જેમણે કોઈ સારા કાર્યો કર્યા ન હોઈ, જો તે જહન્નમની હંમેશાવાળી આગથી બચવા માંગતો હોય, તો તેણે પોતાને અલ્લાહની શરણે આવી જવું જોઈએ અને તેની એકતા અને એ હકીકતનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ કે તે એકલો જ ઈબાદતને લાયક છે, અથવા તો તેણે આ દુનિયા છોડી દેવી જોઈએ. અલ્લાહની ઇચ્છાના આધારે કેટલાક પાપીઓ અસ્થાયી રૂપે જહન્નમની આગમાં રહેશે, કારણ કે જો તે ઇચ્છે તો તેમને માફ કરી શકે દે અથવા જો તે ઇચ્છે તો તેમને જહન્નમમાં દાખલ કરી દે.

"હે ઇમાનવાળાઓ ! અલ્લાહ તઆલાથી એવી રીતે ડરો જેવી રીતે કે તેનાથી ડરવાનો હક છે. અને તમને મુસલમાનની સ્થિતિમાં જ મૌત આવી જોઈએ" [૩૨૪]. (આલિ ઇમરાન: 102).

ઇસ્લામમાં, ઈમાન શબ્દ અને કાર્યો બંને દ્વારા પરિપૂર્ણ થાય છે, તે આજના નસ્તાનીઓના

(ખ્રિસ્તી) ઉપદેશોની જેમ ફક્ત માન્યતા નથી, અથવા નાસ્તિકતાની જેમ ફક્ત કાર્યો જ નથી. અદ્રશ્યમાં તેની માન્યતાના તબક્કા દરમિયાન માણસના કાર્યો તેની ધીરજની સાથે સાથે આખિરત (પરલોક) માં અદ્રશ્યને તપાસનાર અને સાક્ષી આપનારના કાર્યો સમાન નથી, વળી મુસીબતોમાં અલ્લાહની ખાતર કામ કરનારના કાર્યો અને ઇસ્લામના ભવિષ્ય વિશે નબળાઇ અને અનિશ્ચિતતાના તબક્કામાં ઇસ્લામના ભવિષ્યના સમયગાળામાં અલ્લાહની ખાતર કામ કરનારના કાર્યો સમાન નથી. વિજયી, મજબૂત અને શક્તિશાળી.

"તમારા માંથી જે લોકોએ (મક્કા)ના વિજય પછી અલ્લાહના માર્ગમાં ખર્ચ કર્યું અને યુદ્ધ કર્યું તેઓ તે લોકો જેવા નથી હોઈ શકતા, જે લોકોએ (મક્કા)ના વિજય પહેલા ખર્ચ અને યુદ્ધ કર્યું, આ લોકો જ દરજ્જામાં તેમના કરતા વધારે છે, જો કે અલ્લાહએ દરેકને સારું વચન આપ્યું છે અને જે કંઇ પણ તમે કરી રહ્યા છો તેને અલ્લાહ ખુબ સારી રીતે જાણે છે" [૩૨૫]. (અલ્ હદીદ: ૧૦).

સૃષ્ટિનો પાલનહાર કોઈ કારણ વગર કોઈને સજા આપતા નથી, બસ માનવીનો અલ્લાહ અને તેના બંદાઓના અધિકારોના ઉલ્લંઘન કેરે તો તેનો હિસાબ કરવામાં આવે છે અને સજા આપવમાં આવે છે.

જહન્નમની આગમાં અનંતકાળથી સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોઈ પણ ઉપેક્ષા ન કરી શકે તે અધિકાર એ છે કે વિશ્વના પાલનહારની એકતાને આધીન થવું અને તેની સાથે ભાગીદાર બનાવ્યા વિના એકલા તેની જ ઈબાદત (ઉપાસના) કરવી: "અશ્-હદુ અલ્લા ઇલાહા ઇલ્લલ્લાહુ વહદહુ લા શરીક લહુ, વ અશ-હદુ અન્ન મુહમ્મદન્ 'અબ્દુહુ વ રસુલુહ, વ અશ્-હદુ અન્ન રુસુલુલ્લાહિ હક્ક, વ અશ્-હદુ અન્નલ-જન્નત હક્ક, વન્નારુ હક્ક (હું સાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ ઇલાહ નથી, તે અલ્લાહ એક છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે મુહમ્મદ ﷺ તેનો બંદા અને રસૂલ છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે અલ્લાહના પયગંબરો સાચા છે, અને હું સાક્ષી આપું છું કે સ્વર્ગ સાચો છે અને નરકની આગ સાચી છે)", અને તેની યોગ્ય આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરું છું.

લોકોને અલ્લાહના માર્ગથી દૂર કરવા અને દઅવત (ઇસ્લામ તરફ બોલાવવા) અથવા અલ્લાહના ધર્મના પ્રસારને રોકવાના હેતુવાળા કોઈપણ કાર્યનો સાથ અથવા સમર્થન કરવાથી દૂર રહેવું.

લોકો સાથે અન્યાયી વર્તન કરવાથી, તેમના અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરવાથી અથવા તેમના પર જુલમ કરવાથી દૂર રહેવું.

લોકોના નુકસાન પહોંચાડવાથી બચવું, ભલે તે માટે પોતાને લોકોથી દૂર અથવા અલગ રાખવાની જરૂર હોય.

કોઈ વ્યક્તિ પાસે જો સારા કાર્યો વધારે ન હોઈ શકે, જો તેણે કોઈને નુકસાન ન પહોંચાડ્યું હોય અને તે કોઈ પણ કાર્યમાં રોકાયેલ ન હોય જેનાથી પોતાને અથવા અન્ય લોકો માટે અનિષ્ટ થાય, અને અલ્લાહની એકતાની સાક્ષી આપી હોય, તો આશા છે કે તે જહન્નમના અઝાબથી

બચી જશે.

"જો તમે શુકર કરતા રહો અને ઈમાનવાળા બનીને રહો, તો અલ્લાહ તઆલા તમને સજા આપીને શુ કરશે? અલ્લાહ તઆલા ઘણી જ કદર કરનાર અને પૂરું જ્ઞાન રાખનાર છે" [૩૨૬]. (અન્ નિસા :147).

લોકોને સાંસારિક જીવનમાં તેમના કાર્યોથી શરૂ કરીને અને ન્યાયના દિવસ સુધી જ્યારે અદ્રશ્યની દુનિયા જાહેર કરવામાં આવે છે અને ગણતરી શરૂ થાય છે ત્યાં સુધી રેન્ક અને સ્તરોમાં વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. લોકોમાં, એવા લોકો છે જેમને અલ્લાહ પરલોકમાં દુઃખ આપશે જેમ કે હદીસમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યું છે.

વિશ્વના પાલનહાર લોકોને તેમના દુષ્ટ કાર્યો અનુસાર સજા આપે છે, તે કાં તો સાંસારિક જીવનમાં તેમની સજા માટે ઉતાવળ કરે છે અથવા તેને વિલંબિત કરે છે અને આખિરતમાં તેના પર લાદશે. આ દુષ્ટ કૃત્યની વિશાળતા અને તે ક્ષમાપાત્ર છે કે નહીં તેના પર નિર્ભર છે, તે પાક અને પશુધન અને અન્ય તમામ જીવો પર તેની અસર અને નુકસાનની હદ પર પણ નિર્ભર કરે છે, કારણ કે અલ્લાહને ફસાદ (ભ્રષ્ટાચાર/બુરાઈ) પસંદ નથી.

પાછલી કોમો જેમકે નૂહ, હુદ, સાલિહ અને લૂત અને ફિરઓન જેમણે તેમના પયગંબરોનો જૂઠલાવ્યા હતા, અલ્લાહે તેમના દુષ્ટ કાર્યો અને જુલમને કારણે આ જીવનમાં તેમની સજા તેમને જલ્દી આપી હતી, કારણ કે તેઓએ તેના બદલે તેની મર્યાદા ઓળંગી ગયા હતા. હૂદના લોકો ઘમંડી અને અહંકારી હતા, સાલિહના લોકોએ ઊંટને મારી નાખી અને લુતના લોકોએ અનૈતિકતાને સતત અપનાવતા રહ્યા, શુએબના લોકો ફસાદ (ભ્રષ્ટાચાર) અને માપ અને વજનમાં લોકોના અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરતા રહ્યા, ફિરઓનના લોકોએ અત્યાચાર અને જુલમથી મૂસાના લોકોનો પીછો કર્યો અને તેમની પહેલાં નૂહના લોકોએ ઇબાદતમાં અલ્લાહના ભાગીદાર બનાવ્યા.

"જે વ્યક્તિ નેક કામ કરશે, તે પોતાના ફાયદા માટે કરશે, અને જે ખરાબ કામ કરશે તેનો વબાલ પર તેના પર જ હશે, અને તમારો પાલનહાર બંદાઓ પર જુલ્મ કરવાવાળો નથી" [૩૨૭]. (ફુસ્સિલત: ૪૬).

"તેમના માંથી દરેકને અમે તેમના અપરાધના કારણે પકડી લીધા, તેમના માંથી કેટલાક પર અમે પથ્થરોનો વરસાદ વરસાવ્યો અને તેમના માંથી કેટલાકને સખત ચીસે પકડી લીધા અને તેમના માંથી કેટલાકને અમે ધરતીમાં ધસાવી દીધા અને તેમના માંથી કેટલાકને અમે ડુબાડી દીધા, અલ્લાહ તઆલા તેમના પર જુલમ કરવાવાળો નથી, પરંતુ તેઓ પોતે જ પોતાના પર ઝુલ્મ કરી રહ્યા હતાં" [૩૨૮]. (અલ્ અન્કબૂત :૪૦).

ઇસ્લામ વિશે સવાલ અને જવાબ

Source: https://mawthuq.net/demo/qa/gu/show/125/

Arabic Source: https://mawthuq.net/demo/qa/ar/show/125/

Sunday 1st of November 2026 06:41:03 AM